

Město Bruntál

1213 - 2013

NÁŠ DOMOV

NOVINY MĚSTA BRUNTÁLU

číslo 10 • ročník XXIV. • 12. června 2013 • www.mubruntal.cz • ZDARMA

Všechno nejlepší, Bruntále!

Vážení čtenáři, držíte v rukou vydání Našeho domova, jehož cílem není nic menšího, než zapsání se do dějin Bruntálu. Pravda, není to cíl nedosažitelný, ba právě naopak. Noviny totiž vychází v předvečer Dnů města, hlavní části oslav 800. výročí města Bruntálu. Tato událost si krom bohatého programu nesporně zaslouhuje také zvláštní vydání novin, jiné, než na jaké jste zvyklí.

Oprostíme se v něm od shonu všedních dnů. Necháme stranou velké investice, plány a záměry, na chvíli zapomeneme na problémy, které nás aktuálně trápí. Budeme slavit, budeme vzpomínat, budeme přát.

Po celý letošní rok se snažíme vám, občanům města Bruntálu, připravit bohatý program událostí, kterými si připomínáme naše

unikátní výročí. Pokud jste si z nich dosud nevybrali, pevně věřím, že se vám to v rámci pestrého programu Dnů města podaří a že v nadcházejících červnových dnech prožijete okamžiky, na které budete dlouho vzpomínat. Může vám k tomu dopomoci i jubilejní razítko, které si můžete nechat otisknout na zadní stranu tohoto vydání, kde otiskujeme program Dnů města. Otisk razítka dostanete na společném stánku města Bruntálu a Klubu Za starý Bruntál, který bude v průběhu Dnů měs-

C. Thöndel, Bruntál, 1881, olej na plátně, Muzeum v Bruntále.

Výstaviště v Květné ulici před otevřením – altán parní pily Maxe Berla.

ta k dispozici u budovy bývalé radnice na náměstí Míru.

Věřím zároveň, že se pro vás toto vydání Našeho domova stane cenným i z jiného důvodu. Uvnitř naleznete textovou i obrazovou připomínku toho, jak – tehdy neméně významné – 700. výročí slavili naši předchůdci, občané Freudenthala, v roce 1913.

Byli plni radosti,

chuti do života, optimismu a naděje.

My tu šanci dostáváme také. Nepromarněme ji. Spoluvytvářejme naše město krásné a moderní, pečujme o jeho památky, zvelebujme naše domovy, ale hlavně – šťastně žijme. Užijme si života s tím, co už máme, naučme se odpočívat v těchto krásných končinách, zkrátka mějme to tady rádi. Jestliže budeme šťastní my, bude šťastné i naše údolí. Tak tedy všechno nejlepší, Bruntále.

Ing. Petr Rys, MBA, starosta

Nový park k výročí Bruntálu už má své jméno

S blížícími se oslavami Dnů města Bruntálu 2013 se blíží také oficiální založení nového parku u příležitosti letošního 800. výročí města. Rada města v úterý 21. května schválila návrh na označení parku, který postupně vznikne v prostoru mezi ulicemi Partyzánská a Květná, resp. Okružní.

Jméno nového parku vzešlo z hlasování na webových stránkách města. Jednoznačně zvítězilo označení Pod Baštou, které získalo přes sedmdesát hlasů, tedy několikanásobně více než ostatní tipy: Přemyslovců, Partnerství, Přátelství a Výročí.

Všechny návrhy nesly jasný význam: dominantou parku bude kamenná bašta coby zbytek původního městského opevnění; stromy v parku budou věnovány partnerským městům Bruntálu; a město letos slaví své 800. výročí na základě záznamu z Uničovské listiny krále Přemysla Otakara I.

Park bude oficiálně založen v první den nadcházejících oslav, v pátek 21. června večer, kdy zástupci města Bruntálu a partnerských měst (pravděpodobně okolo 21.30 hod., v závislosti na programu) zasadí šest stromů, které mají

symbolizovat spolupráci šesti partnerských měst – Bruntálu, slovenského Štúrova, polského Opole, litevského Plunge, italského Castellarana a německého Bidingenu. Současně bude odhalen vyřezaný třímetrový sloup s erby všech partnerských měst od bruntálského řezbáře Františka Nedomlela.

Ještě letos bude v parku vysazena další zeleň a pro příští roky se předpokládají další zahradnické, ale především stavební úpravy, jako vybudování nového chodníku, kamenné opěrné zidky a schodů s dřevěným zábradlím. Součástí

projektu je také návrh na osvětlení dominanty bašty. Samozřejmě vše v závislosti na dostatku finančních prostředků.

Celková předpokládaná rozloha parku je 5 500 m² a úpravy

se tedy nebudou týkat jen bezprostředního okolí bašty. Park bude pokračovat ve svahu až k chodníku mezi ulicemi Nerudovou a Okružní.

Jak se měnil počet obyvatel Bruntálu v průběhu let

1796	1 854	1921	8 077	1991	16 572
1869	6 243	1930	9 547	2003	17 730
1880	7 393	1950	7 433	2007	17 782
1890	7 602	1961	7 564	2013	17 304
1900	7 583	1970	9 125		
1910	7 924	1980	13 592		

Inzerce

největší
specializovaná
prodejna barev
v Bruntále

Chelčického 2

Vám nabízíme

- poradenství
- profesionální obsluhu
- množstevní slevy
- možnost platby kartou

Otevřeno Po–Pá: 7.30–17.00 hod.
So: 8.00–11.30 hod.

telefon: 554 712 073 | mobil: 737 242 828

vaši experti na barvy

dům barev

Stav městských hradeb kolem roku 1836.

Bašta v Partyzánské ulici v roce 2010.

Foto: Petr Kos

Na městské slavnosti se chystají kapely Turbo, Buty a závěrečný koncert patří skupině roku Kryštof

Oslavy výročí vrcholí: Dny města Bruntálu budou 21. až 23. června

Jubilejní výročí 800 let města Bruntálu letos vyvrcholí městskými slavnostmi v červnu. Během tří dnů čeká na obyvatele i návštěvníky města pestrý program, v jehož hudební části zahrají hvězdy českého muzikantského nebe. Každý den budou na náměstí k slyšení známé i méně známé kapely, bohatý je i historický a doprovodný program.

Koncerty, historický program, tanec, přehlídky, výstavy

V letošním roce se bude program odehrávat i v jiných lokalitách, než bylo v minulých letech obvyklé. V pátek 21. června ráno budou pro děti připraveny dopravní hry s možností zapůjčení kol i odrážedel v zadní části městského parku. Na Kobylím rybníce čekají na nejmenší vodní hrátky s projíždkami na lodkách a s vodníkem. Kobylí rybník se stane dějištěm barevné laserové show, která nahradí tradiční ohňostroj už v pátek ve 22.30 hodin. Na hladině rybníka a do instalované vodní stěny se budou promítat efekty připravované speciálně pro oslavy města. Hlavní program – hudební, taneční a pěvecký – se bude soustředit na náměstí Míru. Tentokrát zde budou stát dvě pódia, jedno na obvyklém místě a druhé opodál.

Každý den hvězda

Každý den oslav bude mít svou hlavní hudební hvězdu. V pátek večer to jsou známí rockoví klasi Turbo, v sobotu odpoledne kapela Buty. Závěrečný koncert, který završí jubilejní oslavy, bude patřit mimořádnému hostu, držitelům letošních Andělů pro skupinu a album roku, kapele Kryštof.

„Jsme nejstarší město, proto jsme část historického programu vybírali se zaměřením na různá období. Při zahájení slavností v sobotu dopoledne budou střítet z děla CK Dělostřelci Bruntál, na náměstí se objeví i generál Laudon s paní hraběnkou a vojenskou gardou. K našemu zámku, který má renesanční fasádu, jsme vybrali program ze dvora krále Ferdinanda III. s názvem Vivat Rex,“ uvedla Alena Pajkošová, vedoucí oddělení kultury. V zámecké zahradě bude historický program po celé sobotní odpoledne až do večera a zahrnuje divadelní a šermířská vystoupení, vystoupení tanečníků, kouzelníka, žonglérů,

fakíra, dobové tržiště, ukázky trestání nepoctivců a mnoho dalších atrakcí. Na své si přijdou i milovníci střelby – konkrétně z luků a kuší, což si budou moci vyzkoušet z replik anglických zbraní.

Důležitou a nedílnou součástí městských oslav jsou její tradiční akce. „Jednou z nich je velmi oblíbené představení Tanec je život, jehož letos sedmý ročník se opět připravuje na páteční večer v divadle Taneční škola Dambra. Má podtitul Když bohyně tančí, takže se diváci mají na co těšit,“ řekla Alena Pajkošová.

Dlouholetou tradici má Mezinárodní večerní běh Bruntálem,

cimbálovka, soul, pop, reggae a večer se ponese v rytmu rokenrolu a show Rock and roll bandu Marcela Woodmana. „Během tří dnů vystoupí na městských slavnostech přes pět set padesát účinkujících. Mezi profesionálními, zkušenými muzikanty jsou i začínající, ale zároveň známé tváře z televizních pořadů. Věřím, že si návštěvníci v programu určitě vyberou, co se jim líbí,“ uvedla Dita Dulovcová z oddělení kultury. Sobotní večer zakončí velká noční diskotéka.

Na sobotní odpoledne mezi jednotlivými koncerty kapel připravuje několik vystoupení Taneční škola Stonožka. Po-

Cimrmanologů ze Světlé Hory. Do Bruntálu zavítají také delegace z partnerských měst Opole, Štúrova, Büdingenu, Plunge a Castellarana.

Podrobný program Dnů města je zveřejněn na plakátech, na webu města, je vytištěn na zadní straně novin a bude k dispozici také na skládacím prospektu, který bude k dostání na veřejných místech, v trafikách a také v Městském informačním centru na náměstí Míru.

Co se také bude dít

Ve večerních hodinách v pátek 21. června bude položen základní kámen nového parku Pod Baštou v lokalitě ulic Okružní a Partyzánská a budou zasazeny stromy přátelství partnerských měst Bruntálu. Zároveň bude odhalen vyřezaný třímetrový sloup s erby všech partnerských měst od bruntálského řezbáře Františka Nedomlela.

V sobotu v 18 hodin se koná křest překladu knihy Pradědovy pověsti od Josefa Lowaga, který žil na přelomu 19. a 20. století ve Vrbně pod Pradědem. Knihu přeložila Helga Šedková, kmotrem je Klub Za starý Bruntál. Kniha bude k prodeji ve stánku MIC a KZSB.

Sobotní večer zakončí velká diskotéka na náměstí s DJ Rádíem Čas Alešem Šklubalem.

V neděli dopoledne bude na náměstí k vidění technika Hasičů města Bruntál a Policie ČR, která ocení nejlepší policisty okresu.

K vidění jsou i výstavy připravené k oslavám města. V divadle je to společné dílo dětí z MŠ Bruntálek, město, kde jsem doma (přístupná ve všední dny do konce června). V Galerii v kapli vystavují žáci ZUŠ obrázky s názvem Bruntál – cesta osmi staletími (přístupná ve Dnech města od 9 do 17 hodin, vernisáž 20. června v 17 hodin). V zámku probíhá výstava 800 let města Bruntál až do 28. července.

Kryštof.

Foto: archiv skupiny

kteří je mnoho let součástí Dnů města. Jeho letošní 41. ročník se poběží v páteční večer od 19 do 21 hodin na náměstí Míru. „Na startu hlavního závodu mužů a žen na 5 a 10 km očekáváme vedle předních českých závodníků také vynikající běžce z Keni, Polska, Ukrajiny a Maroka. Lidový Běh naděje na 1616 m bude mít start stejně jako všechny kategorie na náměstí Míru dvacet minut po osmé hodině večer a pak proběhne vyhlášení vítězů všech kategorií,“ uvedl za pořadatele běhu Jan Urban, předseda TJ Olympia.

Stovky účinkujících za tři dny

Hudební program má festivalový charakter. Žánrově bude k vidění v pátek především rocková muzika, v sobotu zazní nejrůznější žánry, dechovka,

stupně od nejmenších dětí bude jejich vystoupení směřovat k vrcholu, společnému tanci více než stovky tanečníků Stonožky a hostů v půl osmé večer. Projekt pod názvem „Oslavy bez hranic – 800 let města Bruntál“ je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj. Na slavnostech pořadatelé uvítají soubory z partnerského města Opole, v sobotu před polednem Folklórní soubor písní a tanců Velké Opole a v neděli zpěváky ze Studia piosenky Opole. V sobotu dopoledne a pak v neděli odpoledne na Uhlířském vrchu bude zpívat sbor Bal Canto z polských Gaszowicz. Na pódiu v zámecké zahradě uvidí diváci v neděli kromě dvou pohádek divadla Magnet a pohádkové babičky Dadly představení Vyšetřování ztráty třídní knihy v podání

Přání městu Bruntálu k jeho 800. výročí

Bylo mnoho měst, která dnes nejsou. Lidé je opustili a bez nich zhyne každé město. Může být převeliké, překrásné i přeslavné, ale je-li opuštěno lidmi, je jeho osud rozhodnut. Nebude! Je tedy nad slunce jasnější, že jakékoliv přání k tak významným narozeninám města je spojeno s těmi, kteří tady žijí a budou žít. Ono je samozřejmě spojeno také s těmi, kteří tady žili, tvořili, ale také bohužel bourali a devastovali. Je tedy nasnadě, že jakékoliv přání, vyplnitelné přání, je bytostně spojeno s člověkem, lidmi, kteří sem patří nebo budou patřit. Jací by neměli být? Především by neměli být zlí, závistiví, hamouni, kteří jsou za korunu ochotni hnát veš po strništi do Vídně, jsou připraveni dát se do služeb těch, kteří tomuto městu škodí, radují se z jeho starostí a neúspěchů. Jejich zbraní je pomluva, lež, nenávist a zášť. Přejme si, aby neměli posluchače, aby jim lidé nevěřili, poznali, že lžou, protože jinak neumí čelit své malosti, bezvýznamnosti a ubohosti. Neměli bychom připustit, aby bylo málo šoférů a všude plno spicích závozníků a žádný líný diletant nemohl rozhodovat o osudu těch, kteří umí, chtějí a dovedou. Jací lidé by slušeli tomuto městu? My přece víme, že nejsme a nikdy nebudeme andělskými bytostmi, ale kvalitu a pořadí hodnot, které vyznáváme nebo chceme vyznávat, snad dovedeme poznat a seřadit. Někdy se řídíme citem, jindy zkušenostmi a často z odkazů těch moudrých z minulosti. Ovidius bouřlivě napomínal senátory velkého Říma, že není velký ten, co má bojového ducha a ostrý meč, ale ten, který ctí pokoru, přátelství, víc dává, než bere a přijme-li úřad senátora, ví,

Našemu městu, krasavici mezi horami a vodou, je 800 let. Je to dlouhá doba naplněná bojem místních lidí s tvrdými životními i přírodními podmínkami. Přesto naše město rostlo, až rozkvetlo do dnešní krásy a stalo se příjemným domovem pro své občany. Jsem rád, že jsem mohl po dobu svého působení ve vedení města být u toho. Pomocí celé řady různých projektů se naše město povzneslo na úroveň moderního sídla, které poskytuje svým občanům dostatek příležitostí ke vzdělání, kulturnímu i sportovnímu vyžití. Dalšímu rozvoji brání nedostatek pracovních příležitostí, což má za následek odchod mladých, schopných a podnikavých lidí.

Takže co přeji městu Bruntálu do další osmistovky:

Další úspěšný rozvoj města. Vytvořit z něj atraktivní místo nejen pro turisty, příležitostné návštěvníky, ale i pro občany, kteří budou na své město opravdu hrdi.

Spoustu schopných drobných a středních podnikatelů, kteří dokážou nabídnout dostatek pracovních míst pro každého, kdo chce pracovat.

Schopné a zodpovědné vedení města, které bude rozvoj města koordinovat a řídit.

Občanům zdraví, radost, dobrou náladu a hrdost na úspěchy nejstaršího města, jehož jsou obyvateli.

František Struška, bývalý starosta města Bruntálu

Co bych popřál?

Tak tedy hlavně hodně spokojených občanů, kteří i nadále budou aktivně přispívat k rozvoji našeho města. Jako rodilý Bruntálák dovedu posoudit přeměny za posledních padesát let, a tak věřím, že i nadále se bude zkrášlovat celé město, a to jak výstavbou nových objektů, tak i zachováním toho, co nám z historie zůstalo – a není toho málo. Přeji městu, a tím občanům města mnoho optimismu, odhodlání, a aby se společně se zástupci vedení města, jak stávajícími, tak i budoucími, těšili z úspěchů a užívali si spokojeného života ve svém městě, které má své kouzlo. Nechť se naplní pojmenování našeho území, tedy „údolí přátelství“.

Ing. Václav Mores, místostarosta města

že to není pozlátková dekorace ani dobře placené bydlo, ale práce, sebeobětování a oddanost svému městu. Musí vyznávat sousedskou spolehlivost a ve vztazích k spoluobčanům být pozitivním příkladem. Ptáte se, proč takový akcent na nectnosti a ctnosti? To je přece jednoduché. Tam je klíč k vyplnění jakéhokoliv přání. Pokud budou za osud tohoto města odpovídat zastupitelé vybaveni dostatečnou mírou patriotismu, průkaznou erudicí, poctivostí, pokorou a schopností stále si pokládat otázku – je toto řešení, tento krok, toto rozhodnutí dobré pro toto město a jeho občany – je každé přání reálné a splnitelné.

Otázka zněla, co přeji tomuto městu. Je to jednoduché! Ten, kdo to má všechno v rukou, je volič. Proto přeji Bruntálu především odpovědné, moudré voliče, kteří jsou si vědomi, že splnění všech přání je možné pouze volbou těch nejlepších. Ať v tomto městě je hodně těch, kteří touto cestou vzkazují všem – já jsem ten, co má své město rád. *Stanislav Navrátil, bývalý starosta města Bruntálu*

Vždy po svém příjezdu do města Bruntálu jsem pokaždé znovu a znovu okouzlen jeho klidnou atmosférou a krásou okolní krajiny. Jaký to kontrast po hlučné a uspěchané Praze. Současně při svém příjezdu bývám vždy mile překvapen tím, co nového bylo v Bruntále vybudováno – ať je to moderní wellnes centrum, či obnovená impozantní lipová alej na Uhlířském vrchu, opravené budovy, městský park, opravené cesty a chodníky aj.

Bruntál je nejen cenným českým historickým městem, pořád také zůstává vstupní branou do Jeseníků a jejich přírodních krás, pořád slouží jako jedno z významných moravskoslezských center kultury a vzdělanosti, o což se stále snaží jak vedení města, tak i jeho občané. Věřím, že do budoucna se podaří našemu městu obnovit i jeho prosperitu a další rozkvět.

Do budoucna bych proto přál městu Bruntálu vždy dobré vedení, které potáhne za jeden provaz a bude řídit město ke spokojenosti a prospěchu všech jeho občanů. Přeji také do dalších let všem obyvatelům města Bruntálu úspěšné a pokojné žití a hodně energie při pokračujícím rozvoji města. Přeji to městu, které mám rád, kde žiji a jež se stalo mým domovem, kam se rád vracím.

*PhDr. Petr Krejčí,
bývalý starosta města Bruntálu*

Milý Bruntále,

přes Tvou věkovitost Ti přeji, aby Tvoje tvář byla stále mladá, hladká a příjemná. Aby se úplně zacelily jizvy, způsobené přetřebenou historií a neuváženými „kosmetickými“ úpravami.

Nás Bruntáláky pak prosím, aby o Tvůj vzhled pečovali s láskou (nebo aspoň svědomitě). Aby nám pod Tvými křídly bylo stále útulněji a aby byl Bruntál stále více městem příjemným k žití přesto, že je tady chladno a v okolí žijí zubatí tvorové.

Nenechejme se v tomto počínání odradit lidmi, kteří své osobní mindráky řeší pliváním jedovatých slin do všech stran.

Tak toto Ti přeje

Tvůj František Přikryl, bývalý starosta města Bruntálu

K tak významnému výročí přeji našemu městu:

Hodně kvalitních zastupitelů, aby naše město posunovali k lepšímu.

Velkého investora, který by nám mohl pomoci s velkou nezaměstnaností.

Více spokojených občanů a méně těch, kteří jen kritizují a málo pro město dělají.

Vladimír Jedlička, 1. místostarosta města Bruntálu

Oslavy 700. výročí založení města Bruntálu v roce 1913

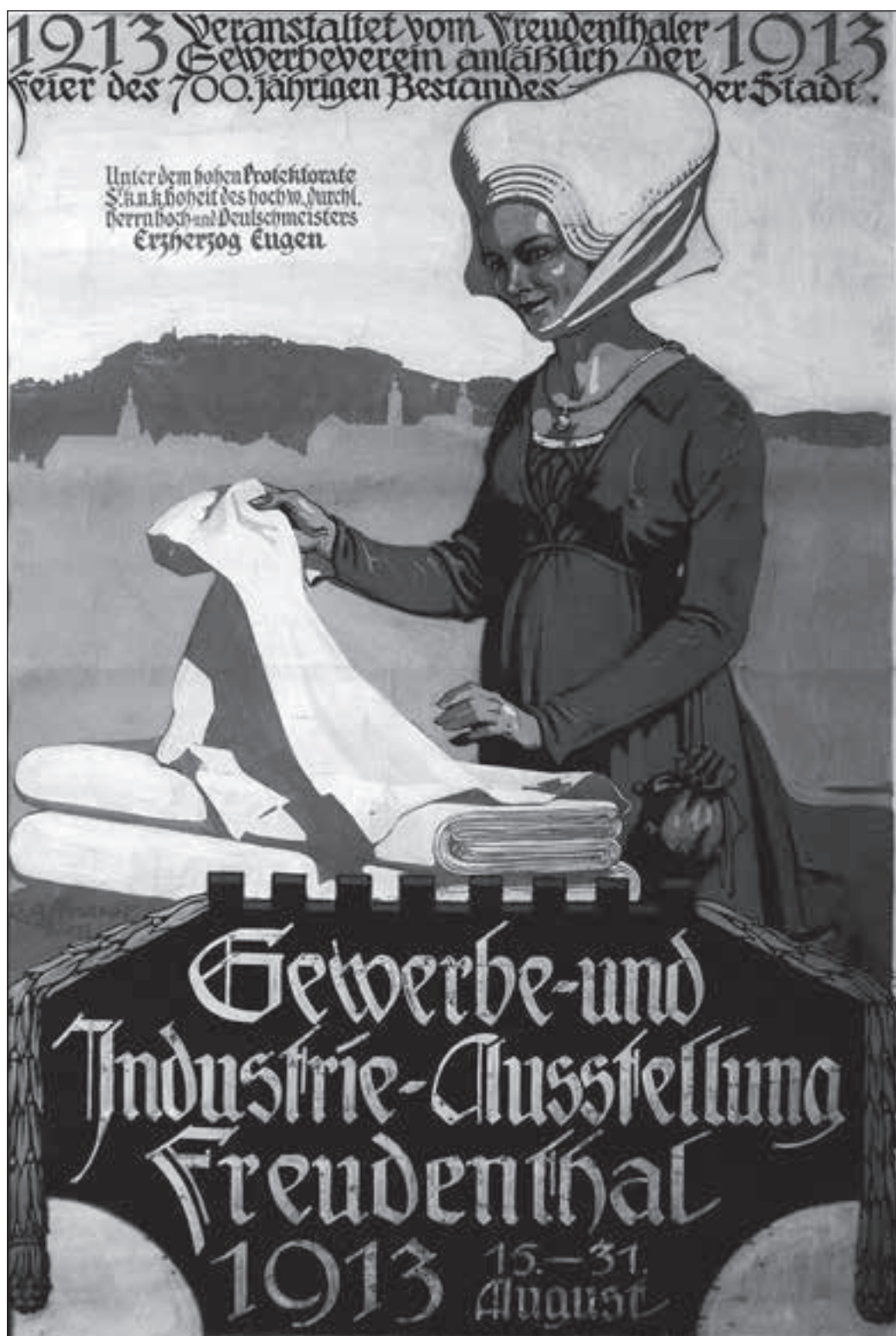
Igor Hornišer

Přípravy výstavy

Stejně jako v letošním roce i před sto lety vzpomněli obyvatelé města Bruntálu výročí založení města. Tenkrát se slavilo 700. výročí a hlavním organizátorem celého tehdejšího podniku se stal zdejší Živnostenský a průmyslový spolek. Od druhé poloviny roku 1912 bylo jasné, že jádrem oslav bude široce pojatá průmyslová výstava. Zkušenosti měli bruntálští živnostníci nejen ze svých účastí na výstavách v jiných městech a zemích, ale i z vlastní výstavy z roku 1910. Tentokrát se však měla výstava spojit s oslavami výročí a organizace byla podpořena i městským zastupitelstvem.

Oslavy výročí i samotná výstava byly připravovány od samého začátku roku 1913. Jedním z prvních kroků bylo zadání slavnostního výročního spisu, který sestavil spisovatel a bývalý bruntálský učitel Viktor Heeger. Jak už jeho název napovídá – Slavnostní spis u příležitosti 700. výročí udělení německého práva městu Bruntál, 1213 –, v úvodu konstatoval autor, že oslavy budou a jsou vztahovány k roku 1213. S poukazem na údaje v zakládací listině města Uničova uvedl, že rok 1213 přichází v úvahu jako velmi pravděpodobný pro založení města. Současně se mělo slavit udělení magdeburského práva Bruntálu jako v pořadí třetímu městu v Rakousku a sté výročí porážky Napoleona.

Počátkem února oslovil Živnostenský a průmyslový spolek velmistra řádu německých rytířů arcivévodu Evžena s nabídkou, zda by nepřevzal nad celým podnikem patronát. Velmistr přijetí čestné funkce obratem potvrdil. Hlavním koordinátorem příprav zůstal Živnostenský spolek, ale již 25. února pozval všechny zájemce o pořádání oslav a výstavy a začal sestavovat „velký výbor pro konání průmyslové

Plakát průmyslové výstavy v Bruntále z roku 1913, autor Richard Assmann.

výstavy“. Zváni byli všichni – spolky, úřady i jednotlivé osobnosti. Od poloviny března otevřel spolek v budově bývalého gymnázia kancelář, která zajišťovala každodenní kontakt pořadatelů se zájemci z řad veřejnosti. Kancelář získala i svou telefonní linku.

V březnu 1913 se začalo stavět výstaviště

Koncem března už se všechny výbory organizačně zapojily do činnosti. Byly zahájeny stavební práce na budoucím výstavišti po obou březích Černého potoka – na Blumenu (dnes prostor mezi Květ-

nou ulicí, ulicí Na Kopečku a Mlýnskou) mezi kluzištěm a střešnicí (dnes prostor okolo panelového domu č. p. 33, mezi Lidickou ulicí a železniční tratí). V dubnu výkonný výbor výstavy oblesl budoucí vystavovatele přihláškou a letákem, ve kterém byli obsírně

Výstavba výstaviště v Květné ulici – pohled od Černého potoka směrem k evangelickému kostelu. Vlevo zábavní hala, vpravo nedokončená strojní hala.

Pohled od Pivnice přes Černý potok směrem k výstavišti.

Výstavba výstaviště v Květné ulici – prostor budoucí vstupní brány, zleva – strojní hala, altán parní pily Maxe Berla, dům Roberta Mildnera.

Jedna z výstavních budov – Pivnice na protějším břehu Černého potoka proti výstavišti, dnes na jejím místě stojí panelový dům.

seznámení se záměrem a způsobem realizace oslav. Uzávěrka přihlášek byla stanovená na 20. květen 1913.

V tuto dobu se schvalovaly podklady k výstavbě hlavní výstavní (strojní) haly a diskutovalo se o tom, že by do areálu výstaviště měla být zařízena i krytá zábavní prostora. Jednou z variant bylo oslovit některého z bruntálských restauratérů. Nakonec byly vybudovány kryté haly dvě. Jedna za přispění velmistrovské správy, druhou o rozloze 400 m² vybudoval pivovar ze Šternberku.

Výstava byla do konce května obelána přibližně 300 přihláškami, ze kterých bylo nakonec vybráno 217 vystavovatelů. Katalog, který byl dokončen těsně před vlastní výstavou, však neinzeroval pouze je, ale každého, kdo si přál být v tiskovině uveden. Pořadatelé byli vybíráni z řad dobrovolníků.

Ještě čtrnáct dní před otevřením výstaviště se stavělo. Na Květné, po pravém i levém břehu

Černého potoka, vznikala výstavní plocha hustě protkaná vodovodními a elektrickými přípojkami. Mezi dnešním tenisovým hřištěm a ulicí Na Kopečku vyrostly výstavní haly, stanové konstrukce a některé firmy si zřídily vlastní samostatné stánky. Plocha byla vysázena záhony okrasných květin a na Černém potoce byla vybudována půjčovna loděk. Přes všechna ujištění, že přípravy jsou koordinovány a řízeny všemi výbory současně, jistá úspěšnost jde cítit z poznámky ze 6. srpna 1913: „Konečně se poštěstilo nahlédnout jednomu ze členů technického výboru, který se zabýval v neustálém spěchu mnohými mapami a skicami, do plánů a udělat si malý přehled o rozdělení vlastní výstavy.“

Výstava se neomezovala pouze na vymezený prostor na Květné. Budoucím návštěvníkům, kteří by přijeli do Bruntálu vlakem, byla doporučena první zastávka v odborné tkalcovské škole (dnes budova

Mildnerův vzorový dům.

Polní mše na bruntálském Hlavním náměstí 15. 8. 1913.

Výstaviště v Květné ulici před otevřením – vstupní brána.

Zahájení Průmyslové a živnostenské výstavy v Bruntále.

Zahájení Průmyslové a živnostenské výstavy v Bruntále – arcivévoda Evžen v rozhovoru s městským stavitelem Robertem Mildnerem před jeho výstavním pavilonem.

Zahájení výstavy.

mezi Revoluční a Květnou ulicí). Tady byly vystaveny školní práce učňů, dále se prezentoval opavský Institut pro podporu živností a Živnostenská a pokračovací škola. Pomyslný výstavní okruh směřoval kolem pomníku císaře Josefa II.

na Maximiliánově ulici (dnes Zámecké náměstí), kolem zámku na Nisskou ulici (dnes ulice Jesenická) a do nově otevřené budovy gymnázia. Tady vystavovali mnozí velcí průmyslníci, Městské muzeum v Bruntále, opavská Ženská

živnostenská škola, žulovská Odborná škola pro průmysl žuly a mnozí měšťané dali k nahlédnutí ukázky toho, čím se baví ve volných chvílích – například modely reliéfních map, přírodovědné sbírky, fotografie, ukázky domácích ku-

tilských prací a lovecké trofeje.

Další výstavní budovou se stala hasičská zbrojnice s prezentací technických výrobků a uměleckých řemesel. Opodál stojící mateřská školka (dnes banka ve Sladovnické ulici) představovala práce Odborné

K. k. Kaiser Franz Josef-Jubiläums-Staatsrealgymnasium.

Gymnázium.

Gymnázium.

Expozice domácích prací v budově gymnázia.

košíkářské školy z Holčovic a práce místních stolařů a klem-pířů. V protějším Jubilejním domě (dnes budova divadla) se shromáždili zástupci textilního průmyslu a oděvních živností a odtud se už sestupovalo k hlavnímu výstavišti v Květné ulici. To bylo osazeno třemi strojními halami, dvěma zábavními halami, pavilonem dřevozpracovatelské firmy Max Berl a syn a pavilonem stavitele Roberta Mildnera. Ten vystavoval spolu se Zemským spolkem stavebních družstev.

Na nově vybudované výstaviště navazoval areál střelnice bruntálských ostrostřelců na protějším břehu Černého potoka. Tady se mohli návštěvníci seznamovat s ukázkami prací fotografů, dýmkařů, nožířů, kartáčníků, košíkářů, soustružníků a sladovníků. V blízkém hostinci vystavovala správa řádového majetku, břidlicové firmy z Břidličné, dřevařský provoz z Ludvíkova. V pavilonu kluziště se prezentoval spolek Nordmark a Spolek pro cizinecký ruch. Výstavní prostory byly připraveny.

V předvečer slavnostního zahájení se v zámku ubytovali hosté. V osm hodin večer přicestoval ministr obchodu Schuster von Bonott, vzápětí sekční šéf Pranter, sekční rada Cziharz, poslanec Kudlich a instruktor Živnostenského a průmyslového spolku Dorazil. Uvítací delegaci tvořili rada zemské vlády Kulisz, okresní hejtman Stellwag

von Carion, starosta Bruntálu Olbrich, rada Plischke, prezident obchodní komory Janotta a poslanec Freissler. Spolu s dalšími zástupci bruntálských měšťanů se na pozdní večeři sešlo v sídle velmistra celkem 15 osob.

Den byl zakončen pochodňovým průvodem. Vycházel z Okružní ulice, poté prošel ulicí Olbrichovou (dnes třída Dr. E. Beneše) a Pekařskou (dnes Tyršovou), až došel na Hlavní náměstí (dnes náměstí Míru). Od radnice se stáčet přes most sv. Jana (přes Černý potok), vrátil se Maximiliánovou ulicí kolem zámku, Nisskou ulicí a znovu Olbrichovou a Pekařskou ulicí k hasičské zbrojnici. Tady se rozešel.

Zahájení slavností

Slavnosti byly zahájeny dopoledne 15. srpna 1913. Celé město bylo vyzdobeno vlajkami, od předchozího večera se svítilo ve všech bruntálských oknech a na kašně na Hlavním náměstí byla nainstalována elektrifikovaná číslice 700.

Ve čtvrt na osm ráno se dostavil zemský prezident hrabě Coudenhove. Oproti předběžnému plánu přijel automobilem, krátce se zastavil na zámku a o hodinu později se v doprovodu velmistra, okresního hejtmána a starosty Bruntálu objevil na Hlavním náměstí, kde byla v sousedství budovy poštovního úřadu sloužena polní mše. Mši celebroidal děkan Paul Heider

a Schubertovou Německou mší ji zahájil bruntálský mužský pěvecký sbor pod vedením Karla Rohnera.

O půl desáté se na výstavišti naposledy sešla výstavní komise a po krátké poradě za přítomnosti arcivévodky Evžena bylo výstaviště slavnostně otevřeno. V prostoru hlavní brány, vyzdobené žlutočernými vlajkami, se shromáždili členové výstavního výboru a čestní hosté.

Oproti původnímu programu se velmistra pochůzka protáhla o 15 minut. Arcivévoda pak dále směřoval do budovy gymnázia – na prohlídku expozice městského muzea – a v jeho tělocvičně absolvoval program. Ve 14 hodin následoval na zámku slavnostní oběd velmistra s čestnými hosty a 150 hostů městské rady a výstavního výboru zasedlo k obědu v Jubilejním domě. V poledních hodinách odeslal výstavní výbor holdovací telegram císaři do Bad Ischlu, na který přišla o půl třetí odpověď, podepsaná svobodným pánem von Scheisslem.

Denní rozpis arcivévodky Evžena zaznamenal o půl čtvrté odpoledne účast na koncertu městské kapely a v osm hodin večer v audienčním sále zámku třetí ze slavnostních večeří.

Pomyslným zlatým hřebem zábavního programu prvního dne bylo vystoupení Slezského lidového divadla z Rejvízu Viktora Heegera. V tu dobu odmítali rejvízští ochotníci vystupovat jinde než z Rejvízu

a v městském divadle v Opavě, ale v případě Bruntálu udělal Heeger výjimku a přislíbil, že jeho společnost vystoupí s představením Die Wunderkur. Soubor ve slezských krojích přijel do Bruntálu vlakem z Vrbna pod Pradědem, z Rejvízu do Vrbna prošel soubor pěšky s koňským potahem.

První večerní představení lidového divadla proběhlo 15. srpna za účasti arcivévodky Evžena a bylo zahájeno státní hymnou. Heegerova dcera po letech vzpomínala na průběh tohoto představení, kdy během druhého dějství došlo mezi herci k nedorozumění. Přesto, že se chybu snažili zakrýt, stala se druhý den při zámecké audienci jedním z témat osobního rozhovoru mezi arcivévodou Evženem a Viktor-em Heegerem.

Podle odhadů navštívilo první den výstavu 6 000 návštěvníků a během prvních dvou dní okolo 10 000 osob. Podrobný popis toho, co bylo ke zhlédnutí v deseti výstavních prostorách, přinesl místní tisk.

Ústřední částí bylo výstaviště na Květné ulici s mohutnou vstupní bránou, lemovanou deseti záhony květin, kterými se prezentovalo zahradnictví bratrů Skasiků z Opavy. Uprostřed plochy byl pouze pro tuto příležitost vybudovaný vodotrysk. Vlevo od brány stál altán bruntálské parní pily Maxe Berla, naproti Mildnerův vesnický dům. V něm představoval svou činnost Zemský

Expozice domácích prací v budově gymnázia.

Gymnázium.

Expozice.

spolek německých stavebních družstev ve Slezsku a Centrála pro reformu bytů v Rakousku. Samotný roubený domek, stejně jako všechny vystavované exponáty průmyslové výstavy, byl na prodej a po skončení výstavy ihned k odebrání.

V pokračování linie od hlavní brány přes vodotrysk se tyčila největší z krytých výstavních prostor – strojní hala. Vedle velkých exponátů, jako bylo destilační zařízení pro lihovary nebo ukázky produkce Grohmanovy železárny, tu vystavovali výrobci munice (např. R. Rehlich z Bruntálu) nebo pilníků z Vrbna a Opavy. Obchodní zástupce automobilové firmy Benz ještě během výstavy prodal jeden z vystavovaných landauerů; bruntálská elektrárna se představovala spolu s výrobcí elektrického nářadí a elektrických topných zařízení. Firma Krisch z Karlova prezentovala přesné strojírenství, turbíny a obráběcí stroje; strojírna J. E. Sandera z Krnova zařízení elektrické stolárny, německý Ziegenhals (dnes Glucholazy) zastupovala Tillgnerova celulózka. Součástí expozice byla u cesty samostatně stojící benzinová lokomobila. Mimo to vystavovalo v dalších dvou halách dalších třicet velkých firem a živnostníků.

Budova ledního stadionu výstaviště uzavírala a nabízela pouhé tři vystavovatele. Na střelnici se jich nacházelo šestnáct, v hostinci na Květné čtrnáct, v Jubilejním domě

Expozice Městského muzea v Bruntále ve druhém patře budovy gymnázia.

dokonce čtyřicet. V budově mateřské školky si mohli návštěvníci prohlédnout instalace obytných prostor – zařízení jídelny (Rudolf Gross), ložni-

ce (Anton Müller z Chářové u Krnova), koupelny a toalet (Ignaz Schubert), stolařské dílny (Josef Ludwig), kulisu knihkupeckého krámu se zbo-

žím (W. Krommer) – celkem tu vystavovalo šestnáct firem. Do hasičské zbrojnice se rozmístilo 33 stánků, v budově gymnázia ve dvou patrech 27 vystavovatelů a v odborné tkalcovské škole šest vystavovatelů spolu s 56 učňovskými pracemi, rozdělenými do šesti tematických celků.

Pod svým samostatným stanem se představovala na hlavním výstavišti firma Maggi, která lákala na praktické ukázky příprav polévek z extraktů a koncentrátů. Ve své reklamě neopomenula firma připomenout, že stánek navštívil *samotný vysoký patron*

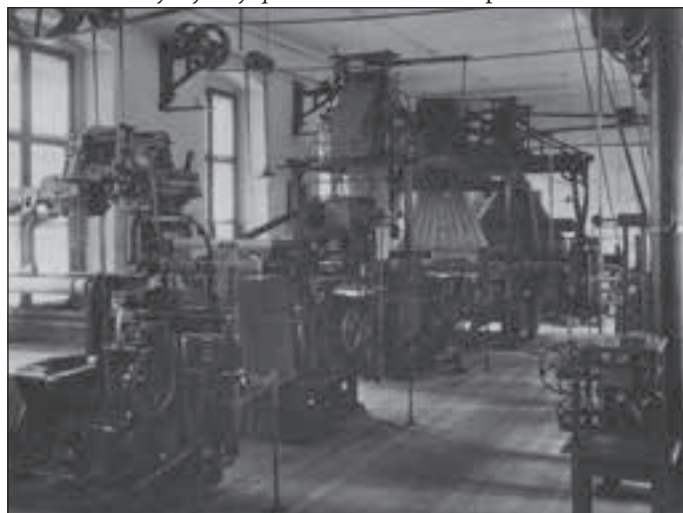
živnostenské a průmyslové výstavy, Jeho c. k. výsost arcivévoda Evžen a ochutnal Maggi bujon a Maggi hrách se špekem a vícekrát se o nich vyjádřil s uspokojením. Pan arcivévoda si polévku uvařil. To doložilo otištěné reklamní sdělení a kresba na čtvrt tiskové strany.

Obdobně nabízelo své zboží i Družstvo výrobců sodovek a výrobců nápojů, šternberský pivovar a cukráři a řezníci. Na železničním náspu nad střelnicí vystavěla stolárna Si-manke dřevěnou skluzavku.

Probíhající slavnosti byly důvodem, proč v tuto dobu

Strojní hala – ukázka práce pláteníka.

Strojní hala.

Arcivévoda Evžen při obhlídce výstavního areálu v Květné ve společnosti Aloise Plischkeho, pravděpodobně 27. 8. 1913.

v Bruntále zasedala slavnostní shromáždění mnohých oborových družstev a spolků. 17. srpna 1913 se v budově gymnázia sešla 17. schůze delegátů Svazu moravsko-slezských živnostenských spolků. Zahájení se odehrálo v dopoledních hodinách a schůzce předsedal prezident Moravského živnostenského spolku Ludwig Wokurek z Brna. Ve stejnou dobu zahájil v prostorách kina rokování tzv. Den (v pořadí osmý) cizineckého ruchu Německého zemského spolku pro cizinecký ruch na Moravě a ve Slezsku. Předsedal mu člen říšské rady a poslanec zemského sněmu Rudolf Sommer.

V 9 hodin dopoledne byla zahájena valná hromada Spolku dílenských mistrů a průmyslových úředníků a v tělocvičně státního reálného gymnázia

setkání delegátů Moravsko-slezského živnostenského spolku. O hodinu později se sešla na radnici valná hromada malířů, natěračů a lakýrníků. Hodinu po poledni se setkali v hotelu Mann-Thiel příznivci zimních sportů.

Jedno z nejvýznamnějších sezení proběhlo 24. srpna 1913 – zasedání VI. sudetského dne řemeslníků pod vedením předsedy centrálního spolku Martina Guigna. Referáty přednesli poslanec říšské rady a první tajemník Obchodní a živnostenské komory v Opavě Dr. Robert Freissler, instruktor spolku Theodor Dorasil a obecní radní Hubert Nedela. V hostinci Bierquelle zasedli chovatelé včel a odpoledne se v budově gymnázia sešli představitelé Sudetské řemeslnické rady.

Ani to však nebylo všechno. O dva dny později se na své

vůbec první valné hromadě sešel i Odborný svaz živnostníků v pohostinství a výčepu ve Slezsku a následující dva dny rokoval ve velkém sále hostince Mann-Thiel (dnes budova domu dětí a mládeže naproti gymnázia). Setkání zakončili hostinští a jejich rodiny společnou návštěvou výstavy a koncertem.

Během šestnácti srpnových dní se nejen vystavovalo, ale návštěvníky čekaly i mnohé doprovodné programy. Mimo jiné dvě koncertní vystoupení bruntálského Mužského pěveckého sboru (20. a 28. srpna), na výstavišti na Hlavním náměstí dva koncerty městské kapely (15. a 17. srpna) a jeden koncert hudby c. k. pěšího pluku č. 13 z Opavy, vystoupení ochotnických divadelníků, vídeňského varieté (29. a 30. srpna) i vídeňského salonního kvarteta (průběž-

Arcivévoda Evžen Rakouský.

Titulní strana pamětního spisu k 700. výročí města.

W. F. Olbrich.

Starosta města Bruntálu W. F. Olbrich.

ně po celou dobu slavnosti). Čtyřikrát se v bezprostřední blízkosti výstaviště konaly soutěže ve střelbě na hliněné holuby (16., 17., 26. a 27. srpna). K této zábavě si mohli movití zájemci zapůjčit automobily na Hlavním náměstí.

Po zahájení výstavy odjel arcivévoda Evžen za dalšími povinnostmi mimo Bruntál a vrátil se až 28. srpna 1913. Ještě ten den se před zámek zastavila chlapecká skupina z Döblingu, která byla na prázdninovém pobytu v Širo-

ké Nivě, a krátce zazpívala pod zámeckými okny. Následující den se velmistr ve vycházkové lesnické uniformě znovu prošel všemi expozicemi.

Výstava i oslavy byly ukončeny 31. května 1913. Nedělní vstupenky (dospělí 60 haléřů, děti 20 haléřů) opravňovaly ten den nejen k návštěvě výstavy, ale také k účasti na všech doprovodných akcích jako byl koncert na Květné, koncerty městské kapely a vídeňského salonního orchestru, dámská soutěž krásy,

bitva konfetami nebo jízda na lodičkách na Černém potoce. V 15 hodin v Jubilejním domě sehráli bruntálští ochotníci divadelní hru „Rodina Schimkova“ a na výstavišti proběhla lidová slavnost. V 19 hodin 30 minut byla výstava slavnostně zakončena setkáním před hlavní výstavní (strojní) halou a výstavní výbor se odebral k závěrečnému posezení v hospodářské hale. V prezentačních prostorách

poštovního úřadu, naaranžovaných v budově střelnice na Květné, se po celé odpoledne prodávaly jízdenky na závěrečnou jízdu železnicí. Souprava vyjela ve 21 hodin 40 minut z bruntálské železniční stanice směrem na Krnov a směřovala dále do cílové stanice v Opavě.

Hned druhý den, v pondělí ráno, začali vystavovatelé bourat své stánky, rušit expozice a odvázet neprodané zboží a výstavní předměty.

Redakce Našeho domova děkuje za poskytnutý textový i obrazový materiál Muzeu v Bruntále. Další informace k tématu průmyslové výstavy v r. 1913 a nekrácená podoba článku jsou k dispozici ve Sborníku bruntálského muzea 2013, vydaném Muzeem v Bruntále v r. 2013.

**Příští vydání Našeho domova
má uzávěrku 17. června 2013.
Noviny budou v prodeji**

od 26. června 2013.

Redakce uvítá vaše náměty a příspěvky.

Pište, telefonujte: 554 706 398

e-mailujte: nasdomov@mubruntal.cz.

Náš domov – noviny města Bruntálu • Vydává Městský úřad Bruntál, Nádražní 20, 792 01 Bruntál • Redakce a inzerce: Nádražní 20, 792 01 Bruntál, tel.: 554 706 398 • Redaktorka: Lenka Caletková. Redakční rada: Hana Šutovská, Ludmila Navarová, RNDr. Blanka Skřivánková, Jiří Ondrášek. • E-mail: nasdomov@mubruntal.cz, web: www.mubruntal.cz • Grafická úprava a tisk: Tiskárna K-TISK, Dolní 1452/11, 792 01 Bruntál • MK ČR E 11344 Informace o předplatném a inzerci podává redakce • Redakce nemusí souhlasit se stanoviskem uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. Redakce si vyhrazuje právo na redakční úpravy textů, zároveň redakce nemusí zveřejnit všechny dorazivší příspěvky.

Průvodce městem Bruntál – k 800. výročí od KZSB

43. část

Drobné sakrální stavby, památníky a sochy

Text: Lubica Mezerová, Pavel Rapušák, Antonín Zgažar Foto: Lubica Mezerová, Pavel Rapušák, Antonín Zgažar

V roce 1922 feriální spolek vysokoškoláků „Sudetia“ nechal zhotovit kamennou pamětní desku svým přátelům – spolužákům, padlým v 1. světové válce. Obdélníkovou desku zasadili do skalní stěny v lesíku na Uhlířském vrchu. Deska je opatřena jednoduchým ornamentem

a rovnoramenným křížem, ale zejména vzpomínkovým německým nápisem obsahujícím jména padlých: med. Adolf Korseska, med. Karl Jüttner, ing. Hans Tögel, arch. Rudolf Gilg, Dr. Adolf Riedel, jur. Egon Thom. Podle dohledaných archivních dokumentů všichni padli v letech

1914–6 na srbské nebo haličské frontě. Po 2. světové válce byla pamětní deska zdevastována.

Stejných šest jmen je uvedeno i na pamětních tabulích na farním kostele. V listopadu 1922 bylo zavěšeno do prostoru mezi opěráky presbytáře farního kostela pět vzpomín-

kových tabulí vyhotovených ze supíkovického mramoru se jmény 305 padlých, zemřelých a pohřešovaných bruntálských občanů v 1. světové válce. Výklenek je dodnes vymezen nízkou ozdobnou kovanou mříží, darem Benna Marburga. Tabule osvětlovaly dvě umělecky zpracované

Pamětní deska studentům na Uhlířském vrchu, 1922.

Pamětní tabule padlým a pohřešovaným v 1. světové válce na zdi farního kostela, 1922.

Jak jsem poznal neznámý Bruntál

Vojenské vzpomínky kronikáře města na jeho první kroky v Bruntále

Psal se měsíc září roku 1957 a do neznámého města Bruntálu se sjížděl větší počet vojáků. Vystupovali na neznámém vlakovém nádraží s jedinou otázkou: kde to vlastně jsme a co nás tady čeká?

Několik z nás zůstalo opuštěných na peronu a ptali se jeden druhého, zda má namířeno do vojenského učiliště Pohraniční a vnitřní stráže, jež sem bylo přemístěno z Olomouce. Následovala cesta neznámým městem, které se nám mělo stát v následujících dvou letech novým domovem.

Hned na druhý den jsme byli rozděleni do družstev a čet, seznámeni s důstojníky a učiteli. Začal pro nás nezvyklý vojenský režim.

Součástí výcviku bylo budování „zařízení k výuce“ a jedním z nich byla stavba drátěného zátarasu. Postupně byly zatlou-

kány dřevěné kůly, natahovány ostnatý drát a stavěny pozorovatelné, připravoval se orný pás. Jistý problém ale nastal díky skutečnosti, že jsme zde byli pospolu Češi a Slováci a ne hned jsme si každý s každým porozuměli, pokud jde o názvy náradí.

Potřeboval jsem například hřebíky a prkna, a tak jsem jednomu ze Slováků řekl, aby je přinesl. Vrátil se s dotazem, co že jsem po něm vlastně chtěl. „Klince a dosky!“ Pochopil a já jsem tak osvědčil svoji znalost slovenštiny.

Na vycházkách měla přednost „rekognoskace“, objevování zdejších pohostinských podniků, z nichž nejznámější tehdy byl Praděd a jeho nezapomenutelný vrchní zvaný Franta „Ňafák“.

Výcvik byl náročný a odreagování jsme nacházeli nejen v návštěvě Pradědu, ale i v dalších

zařízeních, kde se konaly taneční zábavy; hlavně v Pionýrském domě a v závodním klubu Lenasu.

Tato činnost sloužila, jak se tehdy říkalo, k „utuíení spolupráce s místním obyvatelstvem“. Vždyť zde byly textilní továrny a v nich plno děvčat. A nejen v nich. Nezapomenutelnými okamžiky byly návraty z těchto vycházek, kdy jsme ruku v ruce běželi na poslední chvíli do kasáren.

Takto ubíhal čas, až se na pořad dne dostaly závěrečné zkoušky a po nich vyřazení v hodnosti poručíků. Rozloučení za přítomnosti rodičů se konalo v kasárnách a následně ve Společenském domě. Nastal okamžik nejsmutnější – loučení. Vždyť jsme nastupovali k výkonu služby z různých koutů Československa, od Krušných hor po Dunaj v Bratislavě.

V následujících letech se tento okamžik až do roku 1966 každoročně opakoval a mnozí z nás – včetně mne – se mezi tím oženili za ty dívky, které potkali právě zde, v Bruntále. Někteří jsme se do Bruntálu po letech vrátili a byli jsme svědky postupné likvidace nejen vybudovaných cvičných zařízení, ale nakonec i kasáren.

Zbyly jen vzpomínky a fotografie, které nám, našim dětem a vnukům připomínají slávu a nezapomenutelné okamžiky, kdy jsme se „v plné parádě“, s rozvinutou zástavou mohli představit na přehlídkách na zdejším náměstí, za což nám byl odměnou upřímný potlesk přítomných.

Zestárlí jsme a stejně tak „neznámé“ město Bruntál, které se za téměř šest desítek roků od našeho příchodu změnilo k nepoznání. A my s ním.

Josef Cepek

Průvodce městem Bruntál – k 800. výročí od KZSB

43. část

Pomníček padlým v 1. světové válce od učitelů a studentů gymnázia, 1936.

elektrické lampy, před deštěm je chránila měděná střecha.

Jména jsou seřazena na pěti mramorových tabulích do dvou sloupců a u prostřední tabule do tří sloupců. Na prostřední tabuli je nápis: *Ihr starbt uns nicht! Nein, unsere Liebe hält euch in unserem Kreis gebannt* (Pro nás jste neumřeli! Ne, naše láska vás drží v našem kruhu). Všechny tabule jsou opatřeny rovnoramenným křížem, mají zvýrazněné zvlněné okraje a písmo je pozlacené. Opravy byly provedeny v 90. letech 20. století.

Dojemný pomník padlým a pohřešovaným od učitelů a žáků gymnázia v Bruntále byl postaven oproti bočnímu vstupu u zdi piaristického kostela Panny Marie Těšitelky v roce 1936. Představuje postavu ženy v antickém oděvu sklánějící se v hlubokém žalu k urně označené latinským křížem a překryté květinovou girlandou. Urna stojí na hranolovitém sloupu. Tato mra-

morová kompozice je umístěná na žulovém podstavci, do kterého je vyrytý kříž a nápis: *ZUM GEDÄCHTNIS 1936* (Na památku 1936). Pozadí sousoší představuje plochou zaoblenou niku z umělého kamene s výrazným okrajem a nápisem: *UNSEREN KRIEGSGEFÄLLEN DEN VERSTORBENEN GÖNNERN LEHRERN UND SCHULERN* (Naším padlým ve válce a mrtvým věnují učitelé a žáci).

Kromě uvedených soch, pomníků a památníků se z doby před rokem 1945 dochovaly i další pamětní desky, které připomeneme při popisu budov (např. Theresie Kronesové, sousoší Nejsvětější Trojice a další), a také pouze pět reliéfních znaků města Bruntál na těchto historických budovách: nemocnice (autorem je významný slezský sochař Joseph Obeth), bývalá tkalcovská škola, gymnázium, radnice a bývalá městská jatka.

STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA,
BRUNTÁL, příspěvková organizace

KROUŽKY PRO VAŠE DĚTI ZDARMA

VYBERTE SI ZE ČTYŘ KROUŽKŮ TEN NEJZÁBAVNĚJŠÍ
URČENO PRO ŽÁKY 5., 6. A 7. TŘÍD
ZAČÍNÁME V ZÁŘÍ 2013

FYZIKÁLNÍ POKUSY

PRAKTICKY SI VYZKOUŠÍME DESÍTKY POKUSŮ Z OBLASTI MECHANIKY, ELEKTRINY, MAGNETISMU, VLNĚNÍ, ELEKTRONIKY A TAKÉ AKUSTIKY. DÍKY DOSTATKU POMŮCEK BUDE KAŽDÝ ŽÁK PRACOVAT SAMOSTATNĚ.

POČÍTAČOVÁ GRAFIKA

SPOLEČNĚ PROJDEME TVORBU 2D I 3D GRAFICKÝCH MODELŮ. NAUČÍME SE KRESLIT NA POČÍTAČI. ZÁBAVNOU FORMOU SI UKÁŽEME, JAK NATOČIT A SESTRÁHAT FILM V NAŠEM FILMOVÉM STUDIU.

DĚTSKÁ ROBOTIKA

NAUČÍME VAŠE DĚTI KONSTRUOVAT ROBOTY OVLÁDÁNÉ PŘES POČÍTAČ. ROBOTY BUDEME SKLÁDAT ZE STAVEBNIC LEGO TECHNIC, MINDSTORM A MERKUR. SPOLEČNĚ SE SEZNÁMÍME SE ZÁKLADY ELEKTRO-TECHNIKY.

RC MODELÁŘSTVÍ

V MODELÁŘSTVÍ SE DĚTI SEZNÁMÍ S JEDNOTLIVÝMI KONSTRUKČNÍMI PRVKY AUT. NA JEDNODUCHÝCH MODELECH SE NAUČÍ AUTA SESTAVOVAT I OPRAVOVAT. NA ZKUŠEBNÍ TRATI BUDOU MOCI ZÁVODIT S AUTY NA DÁLKOVÉ OVLÁDÁNÍ.

**VAŠIM DĚTEM SE BUDOU VĚNOVAT ZKUŠENÍ STŘEDOŠKOLŠTÍ PEDAGOGOVÉ.
VÍCE INFORMACÍ NA WWW.TECHNIKAHROU.CZ**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pátek 21. června

městský park

8 - 12 hod. **Dopravní hry pro děti** - jízda na kole a koloběžce (k zapůjčení zdarma) a dopravní kvízy v zadní části městského parku

Zámecké náměstí

9 - 11 hod. Turnaj ve vybíjené pro žáky 4. a 5. tříd

městské divadlo

18.00 hod. **Tanec je život** - 7. ročník představení Taneční školy Dambra a jejich hostů s podtitulem "Když bohně tančí..." Vstupenky jsou srovnatelné v ceně 100 Kč a 70 Kč. Předprodej vstupenek je v Městském informačním centru na náměstí Miru.

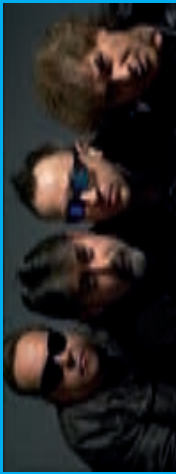
náměstí Miru

13.00 hod. **Přehlídka ZŠ a MŠ** - vystoupení dětí
14.45 hod. **Minute to Escape** - bruntálská kapela
15.40 hod. **On The Way** - pop/punková kapela bruntálských studentů
16.30 hod. **K2** - diváři rocková kapela z Hradce Králové
18.00 hod. **Eagleheart** - power/metalová kapela z Brna
19 - 21 hod. **Večerní běh Bruntálem** - 41. ročník mezinárodního běhu, soutěží bude Běh naděje
21.00 hod. **Fitness classic** - vystoupení ZŠ Chleibín
21.10 hod. **TURBO** - koncert legendy české rockové scény

Kobyli rybník

15 - 18 hod. Vodní hratky - projíždky na lodích, vodní záchrany, vodník
22.30 hod. **Laser show** - laserová projekce - unikátní podivaná k výročí města

TURBO

K2

Eagleheart

Sobota 22. června

Společenský dům Bruntál

09.00 hod. Slavnostní zasedání zastupitelstva města při příležitosti oslav 800 let města, za účasti hostů a zahraničních delegací

Palackého náměstí

10.00 hod. Barmanská ukázka - ukázka míchání nápojů žáky SOŠ Bruntál

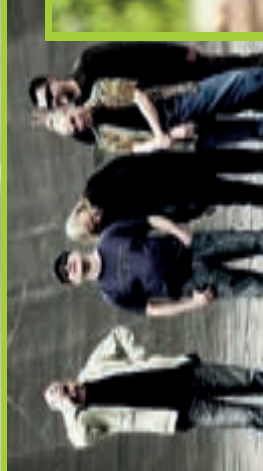
náměstí Miru

09.00 hod. Městská dechová hudba Bruntál a mažoretky
10.00 hod. **Bel Canto** - pěvecký sbor z Gaszowic
11.00 hod. **Slavnostní zahájení Dnů města** - Klub vojenské historie Nový Jičín a CK Dělostřelci Bruntál, nová zmlka města
11.15 hod. **Folklorní soubor písní a tanců Opole**
12.15 hod. **Quartetovo Schuberto** - finalisté soutěžní přehlídky Radosné muzicírování
13.00 hod. **Swarm Unit** - wild soul
14.15 hod. **Bruntál tančí** - vystoupení nejmenších dětí Taneční školy Stonožka Bruntál (vystoupení pokračuje vždy mezi jednotlivými koncerty kapel)
15.00 hod. **BUTY** - koncert kapely
16.45 hod. **Michal Šeps** s kapelou Zimmer Frei (for Almighty) - reggae křesťanské překlady knihy **Prádroviny pověstí**
18.15 hod. **Airfare** - koncert kapely
19.30 hod. **Bruntál tančí** - závěrečné vystoupení Taneční školy Stonožka Bruntál
20.00 hod. **Gabriela Gunčíková** s kapelou
21.30 hod. **Rock n' roll band Marcela Woodmana** - koncert kapely
23.00 hod. **Tančí celé náměstí** - noční diskotéka s DJ Radia Čas

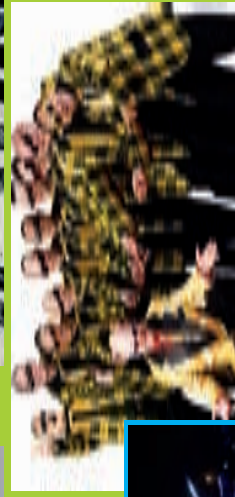
zámeček, zahrady a salla terrena

9 - 14 hod. Zámek patří dětem - soutěže a hry pro děti v režii Střediska volného času Bruntál
11 - 12 hod. **Dětská zábavná show s klaunem Kukem**
14 - 20 hod. historický program **Vivat Rex** - šermíři, žongléři, tanečníci, fakíři na dvoře krále Ferdinanda III.

BUTY

Airfare

Rock n' roll band Marcela Woodmana

Gabriela Gunčíková

Neděle 23. června

náměstí Miru

Přehlídka činnosti a techniky hasičů
Ocenění policistů - předání medailí příslušníkům Policie ČR, ukázky činnosti a techniky policie
Studio Piosenky Opole
Jumping Drums - speciální bubenníká show k výročí města
Mascotte - koncert bruntálské kapely
The Again - jižanský rock olomoucké kapely
Greedy Invalid - gothic melancholic metal z Nového Jičína
The Pant - rocková kapela
KRYŠTOF - závěrečný koncert městských slavností

salla terrena v zahradě zámku

Pohádková babička Dadla
Polárka - vystoupení klientů sociálně terapeutické dílny
Cimbálová muzika Cvilina Knov
Duo Zvara - otec a syn Zvarovi hrají na klavír a flétnu
O ztracené papučce - pohádka pro nejmenší děti, divadelní soubor Magnet
Vyšetřování ztráty třídní knihy - Cimrmanova hra v podání ochotnického spolku ze Světlé Hory

kostel na Uhlířském vrchu

Koncert sborů - Smlšený pěvecký sbor Bruntál, Pěvecký sbor Gaszowice, Pěvecký sbor města Vrba pod Pradědem, ve 14.30 hod. odjezd autobusu od farního kostela se zastávkou na autobusovém nádraží u rybníka

doprovodné akce

Bruntálek - město kde jsem doma - výstava prací dětí MŠ (městské divadlo, pouze pátek 21. 6.)
Bruntál - cesta osmi staletími - výtvarný projekt žáků ZUS Bruntál - naše město pohledem nejmladší generace (Galerie V kapli)

KRYŠTOF

The Pant

Mascotte

QR CODE: mubruntal.cz/2013

1313 - 2013

www.mubruntal.cz

Přenos zajišťuje **MX-NET** Telekomunikace s.r.o.

Další informace na <http://800let.mubruntal.cz> nebo [Facebooku](https://www.facebook.com/800let.mubruntal)

Při nepřítomnosti počasí se koncerty překládají do Společenského domu

a divadelní představení do městského divadla.

Změna programu vyhrazena.

Copyright © 2013 Město BRUNTÁL - designed by vasiliek4U

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA

EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

PŘEKRÁČJEME HRANICE / PRZEKRAČAMY GRANICE

CZ PL **Cil3 / Cel3** **2007. 2013**